

1879. évi XL. törvénycikk
a magyar büntető törvénykönyv a kihágásokról¹

ELSŐ RÉSZ

Általános határozatok

1. § Kihágást képez azon cselekmény, melyet:

1. a törvény,
2. ministeri rendelet,
3. a törvényhatóság, vagy
4. törvényhatósági joggal fel nem ruházott szabad királyi város, vagy rendezett tanácscsal bíró város által kiadott szabályrendelet, kihágásnak nyilvánít.

Ugy a ministeri rendelet, mint a szabályrendeletek csupán valamely rendőri tilalomnak vagy rendelkezésnek megszegését minősíthetik kihágásnak.

2. § A jelen büntető-törvénykönyv hatálya ugyanazon területre terjed ki, mint a büntettekről és vétségekről renddelkező büntető-törvénykönyv.

3. § A ministeri rendeletnek hatálya, annak intézkedéséhez képest vagy a 2. §-ban meghatározott egész területre, vagy annak valamelyik részére, vagy csak egy vagy több törvényhatóság, város, vagy község területére terjed ki.

A törvényhatósági szabályrendelet, annak intézkedéséhez képest vagy a törvényhatóság egész területére, vagy csak egy részére, vagy annak hatósága alatt álló egy vagy több községre terjed ki.

A város által kiadott szabályrendelet, csak az azt kibocsátó város területén bír hatálylyal.

4. § A kihágás elkövetői az esetben is büntetendők, ha azon területen, melyen azt elkövették, csak ideiglenesen tartózkodnak, habár az, rendes lak- vagy tartózkodási helyükön büntetendő cselekményt nem képez.

Ezen szabály a külföldiekre is alkalmazandó.

5. § A törvényhatósági vagy városi szabályrendelet érvényéhez a belügyminister megerősítése szükséges.

A városi szabályrendelet e célból az alispán útján terjesztetik fel, ki azt saját véleményével nyolcz nap alatt felküldeni tartozik.

A belügyministernek joga van, a hozzá felterjesztett szabályrendelet megerősítését, annak általa megjelölt módosításaitól vagy pótlásától függővé tenni, sőt fontos okoknál fogva, a szabályrendelet megerősítését egészen megtagadni.

Ha a belügyminister a felterjesztéstől számítandó hatvan nap alatt egyáltalában nem nyilatkozik, a felterjesztett szabályrendelet megerősítettnek tekintetik.

6. § Sürgős szükség esetében joga van a törvényhatóságnak vagy városnak, a szabályrendeletet, annak meghozatala és kihirdetése után, a belügyministeri megerősítés előtt is hatályba léptetni.

Köteles mindazonáltal az illető hatóság, minden ily szabályrendeletet, annak meghozatala után legfeljebb huszonnégy óra alatt s mindenesetre a kihirdetés előtt, a belügyministerhez felterjeszteni s a felterjesztésben különösen felemlíteni, hogy a szabályrendeletet ideiglenesen hatályba léptette.

A városok részéről a felterjesztés az alispán útján eszközöndő, ki azt saját véleményével legfeljebb huszonnégy óra alatt felterjeszteni tartozik.

1 Szentcsítve: 1879. VI. 12. Kihirdetve: az országgyűlés mindkét házában 1879. VI. 14.

Ha a belügyminister az ideiglenesen életbeléptetett szabályrendelet érvényét megszünteti, azt a hatóság ezen § alapján hat hó lefolyta előtt meg nem újíthatja.

7. § A ministeri rendelet a törvénynyel a törvényhatósági szabályrendelet a törvénynyel vagy a ministeri rendelettel, a városi szabályrendelet pedig sem a törvénynyel, sem a ministeri rendelettel, sem saját törvényhatóságának szabályrendeletével összeütköző intézkedést nem állapíthat meg.

8. § Hogy valamely ministeri rendelet vagy szabályrendelet kötelező legyen, szükséges:

1. hogy a hatóság annak kibocsátásánál a jelen törvény intézkedéseit megtartotta;
2. hogy a rendelet, illetőleg a szabályrendelet kellőleg kihirdettetett légyen (9. §).

9. § A ministeri rendelet a hivatalos lapban hirdetendő ki, s hatálya, a mennyiben a rendeletben hosszabb idő nem tüzetik ki, a hirdetés napját követő nyolczadik napon kezdődik.

A törvényhatósági és városi szabályrendeletek kihirdetési módozatait a helyi viszonyokhoz képest, a belügyminister állapítja meg.

Ilyenmű szabályrendelet, a mennyiben abban hosszabb idő kitűzve nincs, a kihirdetési napot követő negyedik napon lép hatályba.

A 6. §-ban megjelölt ideiglenes szabályrendelet mindazonáltal a kihirdetést követő husznégyszáz óra elteltével válik hatályossá.

10. § A ministeri rendeletnek vagy a szabályrendeletnek egyes esetekre való alkalmazásánál joga van a bíróságnak, azok törvényessége fölött is határozni, de nem szabad azok szükségességét vagy czélszerűségét (1869:IV. tc. 19. §) bírálat alá venni.

Azon körülmény, hogy a törvényhatósági vagy városi szabályrendelet megalkotásánál a hatóság szabályszerűen volt-e összehíva, továbbá, hogy az alakulás és a határozathozatal szabályszerűen történt-e, a bíróság bírálatának tárgyát szintén nem képezheti.

11. § A ministeri rendelet vagy a szabályrendelet hatálya megszűnik:

1. ha határozott időre szól, ezen idő elteltével;
2. ha ragályos betegség, marhavész, gyakori tüzvész, vizár, vagy másnemű veszély tartamára csupán s nem a visszavonásig adatott ki, - a veszély elmúltával; különben pedig a visszavonás kihirdetésével;
3. ha kiállításokra, körmenetekre, ünnepélyekre s hasonló rendszerint nem ismétlődő egyes esetekre vonatkozik, - a kibocsátás indokául szolgált eset elmúltát követő napon.

A törvényhatósági szabályrendelet azonfelül hatályon kívül helyeztetik ugyanazon tárgyról kiadott ministeri rendelet, a városi szabályrendelet pedig az ugyanazon tárgyról intézkedő ministeri rendelet vagy törvényhatósági szabályrendelet hatályba léptével.

Ha azonban az alsóbb hatóság által kibocsátott szabályrendelet több intézkedést tartalmaz, s a felsőbb hatóság rendelete vagy szabályrendelete nem terjed ki valamennyire, - az ez utóbbi által nem érintett intézkedések továbbra is hatályban maradnak.

12. § A büntettek és vétségekről rendelkező büntető-törvénykönyv általános határozatai, a mennyiben a jelen törvény ellenkezőt nem állapít meg, a kihágások eseteiben is alkalmazandók.

13. § Külföldön elkövetett kihágás miatt büntetésnek nincs helye.

14. § Kihágás miatt kiadás nem engedélyezhető.

15. § A kihágások büntetései a következők:

1. Elzárás.
2. Pénzbüntetés.

16. § A kihágás büntetése nem haladhat túl két hónapi elzárást és háromszáz forintnyi pénzbüntetést, ha a törvényben; tizenöt napi elzárást és száz forintnyi pénzbüntetést, ha ministeri rendeletben; öt napi elzárást és ötven forintnyi pénzbüntetést, ha törvényhatósági; - három napi elzárást és húsz forintnyi pénzbüntetést, ha városi szabályrendeletben nyilvánítatik valamely cselekmény kihágásnak.

17. § Az elzárás legrövidebb tartama három óra, - a pénzbüntetés legkisebb összege ötven krajczár.

18. § Az elzárás közigazgatási hatósági fogházban és pedig, a mennyiben a körülmények megengedik, magánzárkában hajtatik végre.

Az elzárásra ítélt önmagát élelmezheti, s munkára, a következő szakaszban meghatározott eset kivételével, nem kényszeríthető.

19. § Olyan helyeken, a hol javító intézet (B. T. K. 27., 42. §) létezik, három napnál hosszabb elzárásra ítélt egyének, a kik életkoruk huszadik évét még nem haladták túl, büntetésüket a javító intézetben állják ki, s ez esetben a házsabályokban meghatározott munkára kényszerítendők.

20. § Ha valamely kihágásra a törvény, a ministeri rendelet vagy a szabályrendelet csupán pénzbüntetést rendel, ez csak a behajthatlanság esetében változtatható elzárásra.

21. § Ha az enyhítő körülmények túlnyomóak, az elzárás helyett pénzbüntetés állapítható meg.

22. § H az ítéletben csupán pénzbüntetés állapíttatik meg, meghatározandó egyszersmind az elzárás tartama, mely a pénzbüntetés behajthatlansága esetében ennek helyébe lép.

Ezen átváltoztatásnál két forintot felül nem haladó pénzbüntetés helyett tizenkét óránál hosszabb ideig tartó elzárás nem állapítható meg.

Két forinttól tiz forintig egy napi, azon felül pedig minden tiz forintig terjedő összeg helyett egy-egy napi elzárás állapítandó meg.

23. § Ha az ítéletben az elzáráson felül pénzbüntetés is állapíttatik meg, meghatározandó az elzárás azon tartama is, mely a pénzbüntetés behajthatlansága esetére, ennek helyébe lép.

Ezen esetben, tekintettel a pénzbüntetés összegére és a 22. § rendelkezéseire, az elzárás tartama fölemelhető:

tizenöt napig terjedhető tartammal, ha a törvényben;

öt napig, ha ministeri rendeletben,

két napig, ha városi szabályrendeletben határoztatik meg az elkövetett kihágásnak, a két büntetési nimmel való büntetése.

A jelen szakasz esetében az itt meghatározott korlátok közt, az elzárásnak a 16. §-ban megállapított időtartama is meghosszabbítható.

24. § Hivatalvesztés és a politikai jogok felfüggesztése, a kihágás fölött ítélő bíróság által nem állapítható meg.

A fegyelmi törvények rendelkezései ezen intézkedés által nem érintetnek.

25. § A büntető-törvénykönyv 60., 61. és 62 §-ban meghatározott mellékbüntetések, az ott megjelölt feltételek alatt, kihágási esetekben is alkalmazhatók.

A különös szakképzettséget kívánó foglalkozás azonban hat hónapi tartamon felül nem tiltható el.

Mennyiben van a büntető-törvénykönyvben megállapított eseteken kívül is egyes esetekben elkobzásnak helye: a különös részben állapíttatik meg.

26. § Kihágás esetében a tettesen kívül a részesekek (B. T. K. 69. §) büntetendők.

A kihágás kísérlete nem büntetetik.

27. § Ha oly rendelkezések, melyeknek megtartásáról a törvény, a ministeri rendelet, vagy a szabályrendelet értelmében, a családfők, gyámok, gondnokok, felügyelők, a háztulajdonosok, az alispánok vagy gazdák tartoznak gondoskodni, ezeknek rendelete vagy utasítása folytán a családtagok, a gyámoltak, a gondnokoktak, a felügyeletükre bizottak, a lakók, segédek, tanoncok, cselédek vagy munkások által sértetnek meg: a büntetés csakis amazok ellen állapítandó meg.

Ha mindazonáltal a jelen §-ban megjelölt tettesek a kihágást a hatósági közegek felhívása, intése vagy figyelmeztetése ellenére követték el, ezek is megbüntetendők.

28. § A kihágás az esetben is büntetendő, ha az gondatlanáságból követetett el, kivéve, ha a törvény, a rendelet vagy a szabályrendelet csak a szándékos elkövetést rendeli büntetni.

29. § Kihágások halmazata esetében:

a) ha csupán elzárás alkalmaztatik, az elzárás együtt véve egy összbüntetésben szabandó ki;

b) ha pénzbüntetés alkalmaztatik egyedül vagy elzárással együttesen, az a pénzbüntetéssel büntetendő mindenik kihágás miatt, a 16. § korlátai között, külön-külön állapítandó meg.

30. § A 29. § eseteiben:

a) az összbüntetést képező elzárás időtartama, a 23. §-ban megállapított különbségek szerint, az ott meghatározott időtartammal meghosszabbítható;

b) a kiszabott pénzbüntetés átváltoztatására nézve, a 22. § szabályai irányadók, következő megszorítással:

Ha pénzbüntetés az összbüntetést képező elzárással együtt alkalmaztatik, az összbüntetésül kiszabott, és a pénzbüntetést helyettesítő elzárás tartama együtt véve nem terjedhet túl

90 napnál, ha törvénybe,

25 napnál, ha ministeri rendeletbe,

9 napnál, ha törvényhatósági szabályrendeletbe,

5 napnál, ha városi szabályrendeletbe

ütköző kihágás forog fenn.

Ha pedig a pénzbüntetés egyedüli büntetés, az elzárás tartama nem terjedhet túl:

45 napnál, ha törvénybe,

15 napnál, ha ministeri rendeletbe,

7 napnál, ha törvényhatósági szabályrendeletbe,

3 napnál, ha városi szabályrendeletbe ütköző kihágás forog fenn.

31. § A büntető eljárás megindíthatása - a mennyiben külön törvény ellenkezőt nem rendel, hat hó alatt - a kiszabott büntetés pedig egy év alatt évül el.

32. § A büntettekről és vétségekről szóló büntető-törvénykönyv 85-ik §-ának 4-ik pontja eseteiben alkalmazandó rendőri büntetés, a kiskoru által elkövetett vétségre, a büntető-törvénykönyvben megállapított legmagasabb büntetés feléig terjedhet, de az elzárás 6 hónapot, a pénzbüntetés 1000 forintot meg nem haladhat.

Több vétségnek vagy vétségnek és kihágásnak halmazata esetében, az elzárás tartama 8 hónapra, a pénzbüntetés 1500 forintra emelhető.

A pénzbüntetés átváltoztatásánál a 22. § rendeletei irányadók; de az elzárás tartama, ha a pénzbüntetés egyedüli büntetést képez, 3 hónapon, ha elzárással együtt alkalmaztatik: 9 hónapon túl nem terjedhet.

Az elzárás foganatosítására nézve a 18. és 19. § szabályai alkalmazandók.

Egyebekben - ide értve a kísérlet büntethetőségét és az elévülést is - a büntető törvénykönyv intézkedései nyernek alkalmazást.

MÁSODIK RÉSZ

A kihágások nemeiről és azok büntetéséről

I. FEJEZET

Az állam elleni kihágások

33. § A ki valamely vár, vagy erőd, vagy a védelem céljából létesített megerősített tábor fekvéséről, erődítményeiről, vagy ezeknek valamelyik részéről, az illetékes hatóság engedelmével nélkül, tervet vagy vázlatot készít, vagy közzétesz, ugyszintén a ki hivatalos őrizet alatt levő ilyen tervet, vagy vázlatot magának vagy másnak megszerez, lemásol, vagy lemásoltat; két hónapig terjedhető elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

34. § Egy hónapig terjedhető elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, a ki:

1. fegyvert vagy lőszert nagyobb mennyiségben titkon, vagy a kormány által kibocsátott tilalom ellenére - megszerez;

2. olynemű fegyvereket, melyeknek tartása tiltva van, a hatóság engedélye nélkül készít, készített, megszerez, vagy forgalomba hoz;

3. olyan időben, midőn ez a kormányrendelet által tiltatik, fegyvert, lőszert vagy lovat külföldre szállít.

35. § Háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő azon iparos vagy kereskedő, a ki a fegyverek vagy lőszerek készítésére, eladására, forgalomba hozására vagy elszállítására vonatkozó rendeletet megszegi.

36. § A ki olyan zászlót, címert, vagy jelvényt tűz ki vagy nyilvánosan használ, árul vagy másként terjeszt, a melynek kitűzése vagy használata azon okból, mert azok az állam és törvényes intézményei iránti ellenséges irányzatok jelzéseül szolgálnak, ministeri rendelet által tiltva van, tizenöt napig terjedhető elzárással és kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

37. § Két hónapig terjedhető elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, a ki az ország, a társországok vagy az osztrák-magyar monarchiának nyilvánosan kitűzött címerét vagy zászlóját, ugyszintén, ki a polgári vagy katonai hatóságok által, ezen minőségük jelvényeül nyilvánosan használt zászlót vagy címert meggyalázó szándékból bemocskolja, megrongálja vagy leszakítja.

38. § A ki az államkormány által eltiltott tankönyvet vagy taneszközt tanczélra használ vagy használtat: az elkobzáson felül, két hónapig terjedő elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Visszaesés esetében, a mennyiben utolsó büntetésének kiállításától két év még nem mult el, a tanító viselt hivatalának elvesztésére is ítélhető.

II. FEJEZET

A hatóságok és a közcsend elleni kihágások

39. § A ki azon czélből, hogy a büntető vagy fegyelmi eljárás folytán pénzbüntetésre ítéltnék büntetése fedeztessék vagy kárpótoltassék, nyomtatvány által, vagy valamely gyülekezésen nyilvánosan, szóval gyűjtésre hiv fel, vagy a gyűjtésre való felhívást terjeszti, vagy a gyűjtés eredményét ily módon közzé teszi: háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A gyűjtés által bejött pénz vagy érték elkobzandó.

40. § A ki a harangok félreverése vagy másnemű vészjelzés által, tudva, hogy erre ok nem forog fenn, a lakosok nyugalmát megzavarja; vagy a ki a hatóságot valótlan vészhir vagy zavargás bejelentése által szándékosan félrevezeti: nyolcz napig terjedhető elzárással büntetendő.

Ha pedig a hamis vészhir bejelentése következtében a rendőrség vagy a fegyveres erő kiállított: a tettes tizenöt napig terjedhető elzárással büntetendő.

41. § A ki nem zsarolási czélből (B. T. K. 350. §) valakit gyilkosság, rablás, súlyos testi sértés, gyujtogatás vagy más közveszélyes bűntett elkövetésével, avagy pedig rágalmozó vagy becsületsértő állításnak nyomtatvány útján való közzétételével fenyeget: egy hónapig terjedő elzárással és két száz forintig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

A ki pedig nem zsarolási czélből a fentemlitett bűntettek elkövetésével valamely vidéknek vagy községnek lakosait fenyegeti: két hónapig terjedhető elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

42. § Nyolcz napig terjedhető elzárással büntetendő, a ki nyilvános csoportosulás vagy zavargás esetén, a hatóság által a rend fentartására, vagy helyreállítására tett intézkedéseknek nem engedelmeskedik.

43. § A ki a hatóság hivatalnokai vagy közege által hivatása gyakorlásában nevének, állásának, lakhelyének megmondására szólítottván fel, a feleletet megtagadja vagy valótlanul állít: huszonöt forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

44. § A ki magát illetéktelenül, közhivatalban vagy közszolgálatban álló személynek vagy a fegyveres erő tagjának adja ki, vagy a ki hivatali egyenruhát, vagy a hatósági hivatalnok vagy közeg felismerésére szolgáló jelvényt, vagy pedig katonai egyenruhát jogtalanul visel: ötven forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

45. § A ki őt jogosan meg nem illető olyan címet vagy rangfokozatot használ, amely által a közönség tévútra vezetetik, valamint az is, a ki őt jogosan meg nem illető belföldi rend- vagy díszjeleket, vagy engedély nélkül külföldi rend- vagy díszjeleket nyilvánosan visel: száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

46. § A ki a hatósági hivatalnokot vagy közeget hivatalos eljárásában sértő kifejezésekkel illeti, úgyszintén, a ki valamely hatósághoz intézett beadványában, a hatóságot sértő kifejezéseket használ: száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

47. § Nyolcz napig terjedhető elzárással büntetendő: a ki a hatóságnak nyilvánosan közzétett rneedetét vagy hirdetményét, a hatóság meghagyása nélkül szándékosan megrongálja, olvashatlanná teszi, vagy leszakítja.

48. § Nyolcz napig terjedhető elzárással büntetetik: a ki tiltott tartalmu hirdetést, annak tiltott voltát tudva, nyilvánosan kikiált vagy közzé tesz.

49. § A ki a hatóságnál tett bejelentés nélkül az utcán vagy nyilvános téren fáklásmenetet rendez; ötven forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A ki pedig ilyen fáklásmenetet a hatóság betiltása ellenére rendez, vagy e tilalmat tudva, a fáklásmenet kivitelénél közreműködik: száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

50. § A ki a hatóság közzétett tilalma ellenére, a városban vagy más községben kivilágítást rendez, úgyszintén az is, a ki a tilalmat tudva, a kivilágítás rendezésében közreműködik: száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

III. FEJEZET

A vallás és annak szabad gyakorlata elleni kihágások

51. § A ki az állam által elismert valamely hitfelekezet vallásos tiszteletének tárgyát, a vallásos szertartásra rendelt helyiségen kívül és nem a vallásos szertartás alkalmával nyilvánosan meggyalázza és ez által közbotrányt okoz: nyolcz napig terjedhető elzárással büntetendő.

52. § A ki az 1868:LIII. tc. 19 §-ának az ünnep- és vasárnapokra vonatkozó intézkedését megszegi: száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

53. § A ki életkorának tizennyolczadik évét még be nem töltött kiskoru egyént az 1868:LIII. tc. rendelkezése ellenére más vallásfelekezetbe felvesz: két hónapig terjedhető elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

54. § A ki az 1868:LIII. törvénycikk 22. §-ában foglalt intézkedés ellenére, a megholtak eltemetését erőszakkal, vagy fenyegetéssel megakadályozza: háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

IV. FEJEZET

Pénz- és értékpapírok hamisítására vonatkozó kihágások

55. § A ki nem azon célból, hogy forgalomba tétessék, nagyobb mennyiségben:

1. hamis fémpénzt vagy papírpénzt készít, vagy készített;
2. a valódi fém- vagy papírpénzen olyan változást eszközöl vagy eszközöltet, hogy az nagyobb értékűnek látszassék;

3. a valódi fémpénz fémtartalmát csökkenti vagy csökkenteti: két hónapig terjedhető elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

56. § A ki nem azon célból, hogy forgalomba tétessék, hamis vagy meghamisított pénz készítésére, illetőleg meghamisítására erőmútni, vagy vegyészeti készületet, ércz- vagy falemezt vagy lenyomatot használ, habár ily eszközökkel csak egy hamisitványt vagy több hamisitványnak egy vagy több részét állította is elő, két hónapig terjedhető elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

57. § A ki az 55. és 56. §-ban meghatározott cselekményt, a büntetőtörvénykönyv 210. és 211. §-ában meghatározott értékpapirokra vonatkozólag követi el: két hónapig terjedhető elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel: az pedig, a ki azt a büntető-törvénykönyv 412. §-ában meghatározott bélyegjegyekre vonatkozólag követi el: egy hónapig terjedhető elzárással és kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

58. § Egy hónapig terjedhető elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő: a ki a hamis pénz, vagy az ezzel egyenlőnek tekintett értékpapir, vagy hamis bélyeg készítésére alkalmas lemezt, mintát, metszetet, bélyegnyomót, a hatóságnak vagy a közforgalmi papir kiadására jogosítottnak engedelve nélkül készít, vagy azt másnak, mint a jogosított megrendelőnek adja át; úgyszintén a ki e tárgyakról másnak lenyomatot ad.

59. § A ki oly minőségű érmekeket, emlékpénzeket, játékjegyeket, címjegyeket, hirdetések, árújegyeket, vagy más hasonló tárgyakat készít, melyek felületes megtekintés mellett könnyen fémpénznek, illetőleg papírpénznek vagy bélyegjegynek tekinthetők, úgyszintén az is, a ki az ily minőségű tárgyakat forgalomba hozza: kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

V. FEJEZET

A családi állás elleni kihágások

60. § Egy hónapig terjedhető elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő azon anyakönyvvezető:

1. a ki az állam törvényei szerint érvényes házasságból született gyermeket - noha e körülményt tudta - az anyakönyvbe, mint az állam törvényei szerint törvényest be nem jegyzi, vagy viszont a törvénytelen gyermeket törvényesnek jegyzi be;

2. a ki azon esetben, ha az anyakönyvben törvénytelen születésűnek bejegyzett gyermek, az illetékes hatóság által jogerejűleg törvényes születésűnek nyilvánított, a hatóságnak azon meghagyását, hogy a törvényessé nyilvánítást vagy törvényesítést az anyakönyvbe bejegyezze, nem teljesíti;

3. a ki az anyakönyvben törvényes születésűnek bejegyzett gyermekekre vonatkozólag, ha azt a bíróság jogerejű ítélete által törvénytelen születésűnek nyilvánította, az illetékes hatóság által vele közlött ítéletnek ezen tartalmát, a felhívás ellenére az anyakönyvbe be nem jegyzi.

VI. FEJEZET

A közbiztonság elleni hihágások

61. § A kik a hatóság vagy magánosok elleni erőszak, gyilkosság, rablás, zsarolás, lopás vagy két izben elkövetett orvvadászat miatt megbüntettévé, büntetésük kiállása után, a hatóság által fegyverbirhatástól eltiltattak: ha e tilalmat megszegik, tíz napig terjedhető elzárással és száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetnek.

62. § Az, a kinek bizonyos lakhelye nincs, vagy azt elhagyja és foglalkozás vagy munka nélkül csavarog, ha a hatóság által kitűzött határidő alatt sem a fentartására szolgáló eszközöket, sem azt, hogy azok tisztességes megszerzésére törekszik, kimutatni nem képes, mint csavargó, nyolcz napig terjedhető elzárással büntetendő.

63. § A ki csavargás miatt megbüntettetett és büntetése kiállása után két év alatt ismét csavargásban találtatik: egy hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

64. § A szülők, gyámok, gondnokok vagy felügyelők, a kik életkoruk tizenhatodik évét még be nem töltött gyermeküket, gyámolt vagy gondnokoltjukat, vagy a felügyeletük alatt álló egyént csavarogni engedik, vagy csavargásának megakadályozása végett, a házi fegyelem rendszabályait a lehetőségig nem alkalmazzák: száz forintig, visszaesés esetében, ha utolsó büntetésük kiállításától két év nem mult el, kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

65. § Azon helyeken, a hol javító-intézet létezik: az életkoruk tizenhatodik évét be nem töltött csavargók, a hatóság által a javító-intézetbe szállítatnak és abban egy évig terjedhetőleg neveltetnek.

66. § A ki hatósági engedély nélkül nyilvános helyen, vagy házról-házra koldul, vagy a ki tizenhat éven alóli gyermekeket a koldulásra biztat, vagy koldulni küld, vagy e célból másnak rendelkezésére bocsát: nyolcz napig terjedhető elzárással büntetendő.

A kolduló gyermekekre a 65. § intézkedése alkalmazandó.

67. § Egy hónapig terjedhető elzárással büntetendő az: a ki koldulás miatt megbüntettetvén, ha utolsó büntetése kiállításától két év nem mult el, hatósági engedély nélkül nyilvános helyen vagy házról-házra ismét koldul.

68. § Két hónapig terjedhető elzárással büntetendők azon hatósági engedély mellett vagy a nélkül koldulók:

1. a kik életük tizennegyedik évét túlhaladták, ha három tagnál nagyobb számban ugyanazon helyen együtt; vagy

2. a kik a hatóság által megállapított időn kívül koldulnak;

3. a kiknél a koldulás alkalmával fegyver van;

4. a kik nyitva nem lévő lakásba, előzetes engedély nélkül bemennek;

5. a kik nyomort, szerencsétlenséget, testük valamelyik tagjának hiányát vagy hibás voltát, látó-, halló-, beszélő-tehetségük hiányát, vagy elmetehetségük megzavarodását szinlik.

69. § A 62-68. § intézkedései által a tolonczozásra nézve fennálló szabályok nem érintetnek.

Csavargás vagy koldulás miatt elítéltek büntetésük kiállása után is, ha belföldiek, illetőségük helyére utasíthatók, ha pedig külföldiek, az országból kiutasíthatók.

70. § A ki a magyar állam területéről, vagy annak egyik részéről, vagy valamely vidék, város vagy község területéről, a hatóság által jogerejűleg kitiltatott és a tilalom tartama alatt oda, a honnan kitiltatott, a hatóság engedélye nélkül visszamegy: egy hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

71. § A ki alkalmazás, eltartás-, vagy segélynyerés céljából, a hatóságok vagy magánszemélyek félrevezetésére hamis útlevelet, katonai elbocsátó levelet, iparkönyvet, cselédkönyvet, képesítvényi vagy igazoló bizonyítványt készít, vagy a valódit meghamisítja, vagy ily hamis vagy hamisított okiratot használ: vagy ilynemű valódi, de másnak számára kiállított okiratot, a maga részére használ: egy hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

72. § A ki szállodákban, vendéglőkben, az idegeneknek nyilvántartására hatóságilag megrendelt vendégeknyvbe vagy jegyzékben, ha a könyv vagy jegyzék átadása mellett arra felhivatott, nevét, állását és lakhelyét be nem írja: ötven forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A ki pedig a hatóság tévedésbe ejtése végett nevét, állását vagy lakhelyét hamisan írja be: száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

73. § Vendéglősök vagy szálloda-tulajdonosok, a kik a náluk megszállott idegent, a hatóságilag meghatározott idő alatt, az előbbi §-ban megjelölt bejegyzésre fel nem hívják, - vagy a mennyiben az idegen a felhívásnak a hatóságilag kiszabott idő alatt eleget nem tenne, erről a hatóságot nem értesítik: ötven forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Ugyanezen büntetés éri a szolgaszemélyzetnek azon tagját is, a kit a szolgálatadó által e tekintetben reá bízott kötelességnek elmulasztása terhel.

VII. FEJEZET

A közrend és a közszemérem elleni kihágások

74. § Vendéglősök, korcsmárosok vagy kávéház-tulajdonosok, a kik vendéglőjükben, korcsmájukban vagy kávéházaikban, a hatóságilag megállapított zárórakon túl vendégeket időzni engednek: úgyszintén, a kik a hatósági közegek azon meghagyásának, hogy helyiségeiket zárják be, nem engedelmessékednek; valamint azok is, a kik a hivatásában eljáró hatósági közeget be nem bocsátják, vagy eljárását akadályozzák, vagy pedig vendégeiket az elől elrejtik: ötven forintig, visszaesés esetében pedig, ha utolsó büntetésök kiállításától két év nem múlt el: kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Azon vendég pedig, a kik a záróra után a vendéglős, korcsmáros, kávéháztulajdonos vagy ezek megbízottjának vagy a hatósági közegnek felhívására el nem távozik, vagy elrejtőzik: huszonöt forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

75. § Verekedés az utcán, vagy nyilvános téren, korcsmában, vendéglőben, vagy más nyilvános vagy a közönség használatának nyitva álló helyen - ha testi sértés nem követtetett el: nyolcz napig terjedhető elzárással és ötven frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A büntetés mindazok ellen alkalmazandó, a kik a verekedésben részt vettek, vagy másokat a verekedésre felhívtak vagy bátorítottak. A ki ilyen verekedés közben fegyvert, vagy más veszélyes eszközt ragad: tizenöt napig terjedhető elzárással és száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

76. § A ki nyilvános tánczvigalmat, álarczos menetet, hangversenyt, tüzi-játékot, állatseregetet, kiállításat vagy hasonló látványt, a melyre fennálló ministeri rendelet vagy szabályrendelet szerint, a hatóság engedélye szükségeltetik, ennek engedélye nélkül vagy az engedély megszegésével rendez, illetőleg tart: száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

77. § Kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő azon szintársulati igazgató, a ki a belügyministertől nyert jogositvány nélkül vagy habár azzal, de a hatóság engedélye nélkül szini-előadást tart, vagy a nyert engedélyt megszegi.

Visszaesés esetében, ha utolsó büntetése kiállításától két év nem múlt el, a pénzbüntetés háromszáz forintig felemelhető.

78. § A ki nyilvános ünnepélyek, népünnepek, körmenetek vagy más csoportulások alkalmával, a szerencsétlenségek kikerülése és a rend fentartása céljából tett hatósági intézkedéseket megszegi: száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

79. § Varázsolással, szellemek idézésével, jóslásokkal, kártyavetéssel, álomfejtésekkel, ráolvasással s mások rászedésére számított hasonló szemfényvesztésekkel üzletszerűleg foglalkozók: nyolcz napig terjedhető elzárással és száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők. Visszaesés esetében - a mennyiben ez a büntetés kiállításától számítandó két év alatt történnék, a büntetés egy hónapig terjedhető elzárásig és kétszáz forintig emelhető.

80. § A ki nyilvános helyen felállított emlékszobrot, emlékművet, sírt, síremléket, képet vagy más művészeti tárgyat szándékosan bemocskol; a ki köztemetőt, nyilvános sétányt, kertet, útmelletti, vagy más ültetvényt, azok kerítését vagy nyilvános téren létező, és a közönség használatára szolgáló asztalt, padot, világításra szolgáló lámpát; végre az, a ki valamely útmutatót, község- vagy mér földjelzőt, vagy jogosan felállított tilalomtáblát szándékosan megrongál, vagy bemocskol: három napig terjedhető elzárással és húsz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

81. § Kéjnök, a kik a reájuk vonatkozó hatósági szabályokat meg nem tartják: egy hónapig terjedhető elzárással büntetendők.

82. § A ki a gyógy- vagy szülésintézetek, úgyszintén a fürdők felállítására és kezelésére nézve, a közszemérem szempontjából kiadott szabályokat megszegi: háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

83. § A ki a közönség szemléletének kitett helyen, szemérmet sértő módon, öltözet nélkül fürdik: nyolcz napig terjedhető elzárással büntetendő.

84. § A ki nyilvános helyen botrányt okozó részeg állapotban jelen meg: huszonöt forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

85. § A ki mást korcsmában, vendéglőben, utczán vagy más nyilvános helyen szándékosan lerészegit, továbbá a kik szeszes italok eladásával iparszerűleg foglalkoznak, és ezek megbizottjai, ha részegnek - noha ezen állapotát tudják - még szeszes italt adnak, ötven frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

A pénzbüntetés száz forintig emelhető, ha a kihágás a tizennegyedik évet még be nem töltött kiskorú ellen követtetett el.

Ha a kihágást oly egyén követi el ismételve, ki szeszes italok eladásával, iparszerűleg foglalkozik, és e miatt már két ízben büntetve volt, a mennyiben utolsó büntetésének kiállításától két év nem múlt el, üzlete folytatásától is, három hónaptól egy évig terjedhető időtartamra eltiltható.

86. § A ki nyilvánosan, botrányt okozó módon állatot kínoz, vagy durván bántalmaz, úgyszintén, ki az állatkínzás ellen kiadott rendeletet vagy szabályrendeletet megszegi: nyolcz napig terjedhető elzárással és száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

VIII. FEJEZET

Szerencsejáték által elkövetett kihágások

87. § A ki nyilvános, vagy a közönségnek nyitva álló helyen, szerencsejáték-vállalatot tart, valamint az is, a ki a vállalkozót a szerencsejáték üzésében segíti: két hónapig terjedhető elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A közönségnek nyitva álló helynek tekintendő azon magánlak is, melybe azon célból, hogy szerencsejátékban részt vegyen, bevezetés mellett vagy a nélkül, mindenki bebocsáttatik.

88. § A ki a 87. §-ban megjelölt helyiségben a szerencsejátékban részt vesz: száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

89. § A 87. §-ban meghatározott büntetéssel büntetendő azon vendéglős-, szálloda-, kávéház-tulajdonos vagy korcsmáros: a ki bármely helyiséget szerencsejáték üzésére kiad vagy ilyen használatra átenged.

A megjelölt személyek, ha a jelen §-ban meghatározott kihágás miatt, két ízben már megbüntetettek s utolsó büntetésüktől fogva két év még nem telt el, az 1872. évi VIII. tc. 91. §-a értelmében, vendéglős-, szálloda-, korcsma-, vagy kávéháziparuk folytatásától is eltiltandók.

E tilalom legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama pedig öt év.

90. § A jelen fejezet eseteiben mindig lefoglalandó azon pénz is, mely a szerencsejáték céljából kiteve találtatik, valamint mindazon eszközök is, melyekkel a szerencsejáték üzetik, vagy melyek e célra használtatnak.

91. § Szerencsejátéknak tekintetik az, melyben a nyereség vagy veszteség kizárólag a véletlentől függ.

Az állami lott vagy hatósági engedély mellett rendezett bármely más sorsjáték, a jelen fejezet alá eső szerencsejátéknak nem tekintetik.

IX. FEJEZET

A közegészség és a testi épség elleni kihágások

92. § Száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő:

1. a ki szabályszerű jogositvány nélkül fizetésért vagy jutalomért, orvosi, sebészeti, fogorvosi vagy pedig olyan helyeken, a hol szülész vagy szülésznő van, és ezek akadályozva nincsenek, szüléski teendőket végez;

2. a ki szabályszerű jogositvány nélkül gyógyszerbetegeket számára árul vagy elad, vagy bizonyos gyógyszert, hatósági tilalom ellenére, habár ingyen osztogat vagy ad.

Visszaesés esetében, ha az ezen kihágást elkövetőnek utolsó megbüntetésétől óta két év még nem telt el: egy hónapig terjedhető elzárás és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetés állapítandó meg.

93. § Azon gyakorló orvos és sebész, a ki veszély esetében az első orvosi segélynyújtást alapos ok nélkül megtagadja vagy elhalasztja, továbbá azon gyakorló orvos vagy sebész, a ki járvány idejében rendes működési területén a hatósági kirendelést el nem fogadja, vagy a járvány folytán megbetegültek részéről kért első orvosi segélyt, s a mennyiben lakhelyén más orvos a gyakorlatot nem üzi, a további gyógykezelést alapos ok nélkül megtagadja vagy elhalasztja: száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyanezen büntetés éri azon szüléskit vagy szülésznőt, a ki sürgős esetekben, a hivatásával járó igénybe vett szolgálatot, valamint azon gyógyszerészt is, a ki az orvosilag rendelt gyógyszer kiszolgáltatását, alapos ok nélkül megtagadja vagy elhalasztja.

94. § Az állam a törvényhatóság vagy a község által alkalmazott azon orvos, sebész, szülész vagy szülésznő, a ki ezen hivatalos alkalmaztatásával egybekötött orvosi, sebészeti, illetőleg szüléski szolgálatot alapos ok nélkül megtagadja, vagy elhalasztja: háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

95. § Az állam, a törvényhatóság vagy község által alkalmazott azon orvos vagy sebész, a ki a járványos betegség idején, habár lemondás folytán, de lemondásának szabályos elfogadtatása előtt, hivatalát elhagyja, vagy orvosi, vagy sebészeti alkalmaztatásával egybekötött szolgálat teljesítését alapos ok nélkül megtagadja vagy elhalasztja: két hónapig terjedhető elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyanezen büntetés éri azokat is, a kik állami, törvényhatósági vagy községi kórházakban mint gyógyszerészek, felügyelők, ellenőrök, vagy mint betegápolók, határozott időtartamra alkalmazva lévén, járvány idején hivatalukat vagy szolgálatukat, azon idő lejártá előtt elhagyják.

96. § A 95. §-ban meghatározott büntetéssel büntetendő azon gyógyszerész is, a ki járvány idején gyógyszerészét elhagyja, vagy az orvosilag rendelt gyógyszer kiszolgáltatását, alapos ok nélkül megtagadja vagy elhalasztja.

97. § Azon állatorvos, a ki sürgős esetekben a hivatásával járó szolgálatot alapos ok nélkül megtagadja, vagy elhalasztja: ötven forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ha pedig állami, törvényhatósági vagy községi hivatalos alkalmazásban lévő állatorvos ezen hivatalos alkalmazásával egybekötött állatorvosi szolgálatot, alapos ok nélkül megtagadja vagy elhalasztja: kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

98. § Egy hónapig terjedhető elzárással és kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő azon állami, törvényhatósági vagy községi hivatalos alkalmazásban levő állatorvos, a ki marhavész idején, habár lemondás folytán, de ennek szabályos elfogadása előtt, hivatalos állását elhagyja, vagy az ezzel egybekötött szolgálat teljesítését, alapos ok nélkül megtagadja vagy elhalasztja.

99. § Azon családfele, a kinek családjában, vagy háznépe között, - azon iparos, gyáros vagy bánya-tulajdonos, a kinek műhelyében, gyárában illetőleg bányatelepén, segédei, tanoncjai, illetőleg munkásai közt - ugyszintén azon növelde-tulajdonos, a kinek intézetében valamely járványos vagy ragályos betegség kiütött, ha azon időtől kezdve, melyben a betegség természetéről magának tudomást szerzett, huszonnégy óra alatt orvosi segélyről nem gondoskodik: háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyanezen büntetés éri azon orvost is, a ki valamely járvány vagy ragály kiütését, az erről szerzett tudomása után, huszonnégy óra alatt a hatóságnak fel nem jelenti.

100. § Az egy város területén vagy több község közt, a személyes közlekedést fentartó bérkocsik vagy a közönség használatára szolgáló más szállítási eszközök tulajdonosai, kik kocsijaikon, illetőleg más szállítási eszközeiken, ragályos vagy járványos betegségben levő egyént szállítottak, és tudva ezen körülményt, mielőtt az arra használt kocsit vagy más szállítási eszközt, az e célra hatóságilag megszabott módon fertőtlenítették volna, azt a közönség használatára bocsátják, vagy abba szállítás végett valakit felvesznek: tizenöt napig terjedhető elzárással és száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Nyolcz napig terjedhető büntetés éri azon kocsist, vagy a tulajdonos szolgálatában levő más személyt, a ki a jelen §-ban megjelölt körülményt tudva, az ebben meghatározott kihágást, habár a tulajdonos meghagyásából, követte el.

101. § Ha a ragályos vagy járványos betegségben szenvedőknek szállításáról a tulajdonos nem birt tudomással: a 100. §-ban meghatározott tizenöt napig terjedhető elzárás büntetése egyedül azon kocsist, vagy a tulajdonos szolgálatában levő azon személyeket éri, a kik e körülményről tudomással birtak, és ezt a tulajdonosnak be nem jelentették, vagy a kocsit, illetőleg a szállítási eszközt, ennek újabbi szállításra való használata előtt a hatóságilag megszabott módon nem fertőtlenítették.

102. § A ki a felügyelete alatt levő állaton a veszetztség vagy más akár az emberekre, akár az állatokra veszélyes betegség jelét észleli, és azon állatot azonnal el nem különíti vagy másként ártalmatlanná nem teszi, egyszersmind pedig az észlelt betegségről a hatóságnak jelentést nem tesz: háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

103. § A ki a beteg állatokról az emberek egészségére háramolható veszélyek kikerülése végett kiadott valamely rendeletet vagy szabályrendeletet más, mint a 102. §-ban körülírt esetben szegi meg: száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

104. § Egy hónapig terjedhető elzárással és száz forint pénzbüntetéssel büntetendő:

1. a ki az emberi élelemre levágandó marhák vagy más állatok megvizsgálására, s az ezekkel való bánásmódra vonatkozó egészségügyi szabályokat megszegi;

2. a ki olyan marhát vagy állatot, melyet a fennálló szabály szerint csak a közvágóhidon szabad levágni, máshol vágat vagy vág le; vagy

3. a ki olyan helyeken, a hol közvágóhid nincsen, a marhák vagy más állatok levágása iránt kiadott rendeletet vagy szabályt megszegi, s az ekként levágott marha vagy állat húsát, emberi élelemre árulja, adja vagy használja;

4. a ki elhullott vagy levágott beteg marha vagy állat húsát, e körülményt tudva, emberi eledelre használja vagy e célra másoknak adja.

Visszaesés esetében ha az utolsó büntetés kiállításától két év nem mult el, a büntetés két hónapig terjedhető elzárásig és kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetésig emelhető.

105. § A ki az emberek használatára szolgáló kútba, vízvezetékbe vagy forrásba ronda vagy undorító tárgyat dob: három napig terjedhető elzárással büntetendő.

A ki pedig közhasználatban levő kutat, vízvezetékét vagy forrást szándékosan akként ront meg, hogy vize élvezhetlenné válik, vagy használhatósága félbe szakad: tizenöt napig terjedhető elzárással és száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

106. § Azon nőszemély, a ki tudva, hogy ragályos betegségben vagy bujakórban szenved, mint dajka szolgálatba lép, vagy ha szolgálatba lépte után esik ragályos betegségbe vagy bujakórba, ezen körülményt mihelyt annak tudomására jó, azonnal fel nem fedezi: két hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

107. § Nyolcz napig terjedhető elzárással büntetetik: a ki az ételeknek réz-, czin- vagy más érczedényekben való főzésére nézve fennálló szabályokat megszegi, ugyszintén, a ki az elárusításra vagy szétosztásra szánt étel és italczikkek tartására s az azokkal való bánásmódra vonatkozó szabályokat megszegi.

108. § Gyógyszerészek, vegyészek, ugyszintén mérgek vagy az életre vagy egészségre ártalmas mennyiségben mérget tartalmazó szerek készítői, továbbá azok, a kik ilyen szereket gyárukban vagy iparukban használnak, vagy házukban, illetőleg az általuk birt valamely helyiségben tartanak; végre az ilyen szerek elárusítói: egy hónapig terjedhető elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők:

1. ha a készítésnél, vagy elárusításnál nem használnak kizárólag e célra rendelt mérlegeket és eszközöket;

2. ha a mérget vagy mérges szert nem tartják eléggé szilárd anyagból, készült és elzárt külön tartályban vagy készülékben;

3. ha gyárukban, iparüzletükben, az egy napi szükségletet felülmuló mérget vagy mérget tartalmazó szert, külön helyen vagy helyiségben elzárva nem tartják;

4. ha ezen szakaszban meghatározott szerek készítésére, tartására, elárusítására vagy elszállítására nézve kiadott egyéb rendeletet vagy szabályt megszegik.

109. § A ki a robbanó vagy könnyen meggyuló anyagok készítésére, tartására, őrzésére, elárusítására, elszállítására vagy alkalmazására vonatkozó szabályokat megszegi: tizenöt napig terjedhető elzárással, és száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

110. § Tizenöt napig terjedhető elzárással, és száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő: a ki a ministeri rendelet vagy szabályrendelet által megállapított intézkedések megszegésével épületet, sziklát, követ, földet vagy bármely más tárgyat felrobbant.

111. § Egy hónapig terjedhető elzárással és kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő: a ki a gőz- vagy más gépekre, mozdonyokra, vaspályákra vonatkozó, az életbiztonság, az egészség oltalma végett kiadott rendeletet vagy szabályrendeletet megszegi.

112. § A ki vaspályán, vagy ahhoz tartozó épületekben, a biztonság szempontjából kiadott rendeletet vagy intézkedést - miután a felügyelő személyzet tagja által figyelmeztetve lett - megszegi: ötven forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

113. § Kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő: a ki valamely hid vagy komp fentartására jogositva vagy kötelezve lévén, azt az életbiztonságra veszélyes állapotban tartja, vagy a hatóságnak az életbiztonság szempontjából, a közlekedésre nézve kiadott intézkedéseit nem teljesíti.

Visszaesés esetében - ha a büntetés kiállása óta még két év nem mult el, - a büntetés egy hónapig terjedhető elzárás és kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetésben állapítható meg.

Ezen intézkedések kiterjednek azokra is, a kik a tulajdonukhoz tartozó területen mocsárok, süppedékek, árkok, vagy más mélységek fölötti átjárás céljából szükséges készülék felállítására és fentartására kötelezvék, s erre vonatkozólag a jelen szakaszban meghatározott valamely mulasztással terheltetnek.

114. § Két hónapig terjedhető elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők: a kik a közlekedést gőzhajón, gőzkompon, gőzsiklón avagy lóvonatu vaspályán eszközlik és az ezekre nézve, az életbiztonság szempontjából kiadott hatósági rendeletnek nem felelnek meg.

Ha ilyen vállalat valamely társaság, vagy egyesület tulajdonát képezi: a jelen szakasz esetében, a vállalat vezetésével megbízott személy lesz megbüntetendő.

115. § Ötven forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő:

1. a ki a hatóság tilalma ellen valamely községben vagy ennek közvetlen közelében lő;

2. a ki lőfegyvert használatra, vagy töltött lőfegyvert felügyeletre olyan egyénnek enged ad, a ki az erre szükséges jártassággal vagy értelmi tehetséggel nem bír.

116. § Egy hónapig terjedhető elzárással és kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő: a ki a hatóság külön engedélye nélkül nyilvános lövöldét nyit vagy a hatóságnak erre vonatkozó rendeletét megszegi.

117. § A ki építkezés vagy valamely épület javítása vagy lebontása, vagy az állvány felállítása vagy leszedése alkalmával, a biztonság szempontjából kiadott szabályokat megszegi: egy hónapig terjedhető elzárással és kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyanezen büntetés éri azt is: a ki roskadó épületét a hatóság meghagyására s az az által megszabott időben le nem rontja, vagy a hatóság meghagyásához képest ki nem javíttatja és addig is az életbiztonság szempontjából szükséges intézkedéseket meg nem teszi.

118. § A ki szilárd anyagból levő tárgyat mások veszélyeztetésével eldob vagy levet, valamint az is, a ki olyan tárgyakat, melyek eldőlése vagy leesése által az utcán, udvaron, folyosón vagy más járt helyen levő egyének megsérülhetnek, a kellő megerősítés nélkül állít ki vagy függeszt fel: ötven forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

119. § Ötven forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő; a ki városban vagy más községben:

1. a szabad közlekedést akadályozza vagy nehezíti az által, hogy a fennálló szabálylyal ellenkezőleg, az utcán vagy téren árúkat, hordókat, ládákat, tüzi- vagy épületfát, kényeket vagy más nagyobb halmazt képező anyagokat lerak vagy lerakat; vagy

2. olyan tárgyaknak megengedett lerakása esetében, a figyelmeztető jeleket fel nem állítja;

3. a figyelmeztető jeleket ledönti vagy elviszi s a mennyiben ez lámpa volna, azt eloltja;

4. a megengedett lerakás esetében, azon tárgyakat a hatóság által meghatározott időre el nem szállítja.

120. § A ki városokban vagy más községekben sebes vagy vigyázatlan hajtás vagy lovagolás által mások személyét vagy vagyonát veszélyezteti, vagy a kocsizásra, szánkázásra, lovaglásra, valamint a lovak kiszabadulásának megakadályozására vonatkozó szabályokat megszegi: három napig terjedhető elzárással és ötven forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyanazon büntetés éri a jelenlevő tulajdonost vagy gazdát, a ki kocsisának vagy szolgálatában levő más személynek ezen kihágását észreveszi és annak azt meg nem tiltja.

Visszaesés esetében, ha az utolsó büntetés kiállításától két év nem múlt el, a büntetés egy hónapig terjedhető elzárásig és kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetésig emelhető.

121. § Nyolcz napig terjedhető elzárással és száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, a ki hatósági engedély nélkül veszélyes vadállatot tart, vagy ha ez iránt engedélylyel bír, az ilyen állatok tartására és őrzésére nézve fennálló szabályokat vagy a fenforgó esetre kiadott külön hatósági utasítást megszegi.

122. § Egy hónapig terjedhető elzárással és kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő

az a kinek birtokásban vagy felügyelete alatt veszélyes vadállat vagy olyan kutya, vagy más olyan állat van, melyről tudja, hogy az ember életére vagy testi épségére nézve veszélyes tulajdonsággal bír s mindamelllett a veszély megelőzésére és megakadályozására szükséges elővigyázati és oltalmi intézkedéseket nem alkalmazza.

Ugyanezen büntetés éri a veszélyes vadállat birtokosát vagy felügyelőjét, a ki az esetben, ha a vadállat kiszabadult, annak kézrekerítése vagy ártalmatlanná tétele végett, a szükséges intézkedéseket azonnal meg nem teszi s egyszersmind pedig lehetőség szerint, a hatóságot az eseményről azonnal nem értesíti.

123. § Ötven forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő: a ki a holttest bonczolására, eltemetésére, a temetés helyére, a holttest kiásására vagy annak más helyre vagy más községbe szállítására fennálló szabályokat megszegi.

124. § Husz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő: azon háztulajdonos, a ki a házában, vagy azzal összefüggő helyiségben, vagy közvetlenül a ház vagy helyiség előtt elhullott állatnak, a fennálló szabályok szerinti elásatásáról nem intézkedik; illetőleg utóbbi esetben e végből a hatóságnak jelentést nem tesz, továbbá a ki városban vagy más községben elhullott állatot, az ott fennálló szabályok ellenére, házában vagy lakásán, vagy az ezekkel összefüggő valamely helyiségben tart, az udvarra, utcára vagy térre kidob, annak elásatásáról nem intézkedik, vagy elásatásánál a fennálló szabályokat meg nem tartja.

125. § A ki városban vagy más községben, a szemét-kihordásra vagy a pörcze-gödrök tisztítására fennálló szabályt megszegi, vagy a hatóság tilalma ellenére házában, udvarában vagy annak közelében nagyobb mennyiségű szemetet, trágyát vagy más könnyen rothadó anyagot összegyűlni enged: husz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Járvány esetén a büntetés 100 forintig emelhető fel.

X. FEJEZET

A tulajdon elleni kihágások

126. § A ki két forint értéket felül nem haladó élelmi vagy élvezeti cikket lop, a mennyiben azon körülmények egyike sem forog fenn, melyek a büntető-törvénykönyv szerint a lopást büntetetté minősítik: nyolcz napig terjedhető elzárással büntetendő.

Az eljárás csak a sértett fél indítványára indítandó meg.

127. § Nyolcz napig terjedhető elzárással büntetendő, a ki idegen ingó dolgot tudva, jogtalanul használ és ez által azt megrongálja vagy értékben csökkenti; vagy a jogtalan használat által egyéb módon kárt okoz.

Ugyanezen büntetéssel büntetendő, a ki másnak ingatlan vagyont szándékosan és jogtalanul megrongálja, vagy annak a földtől el nem választott termékét felhasználja, a mennyiben az okozott kár öt forint értéket meg nem halad.

Az eljárás csak a sértett fél indítványára indítandó meg.

128. § A ki összebeszélés, a nyereségben való osztozás vagy más jutalom vagy előny ígérete által, a nyilvános árverés eredményének meghiusítására vagy csökkentésére működik, ugyszintén, a ki ilyen czélból nyereségi részt, jutalmat vagy előnyt elfogad: két hónapig terjedhető elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

129. § A ki valamely dolgot megszerez olyan körülmények között, a melyekből gyanítható, hogy az lopás, sikkasztás, rablás, zsarolás vagy jogtalan elsajátítás következtében jutott birtokosa vagy birlalójának kezébe, vagy ugyanilyen körülmények között a dolog elidegenítésére közreműködik: egy hónapig terjedhető elzárással és kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Visszaesés esetében, ha az utolsó büntetés kiállításától két év nem mult el: a büntetés két hónapig terjedhető elzárásig és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetésig emelhető.

130. § Azon magánosok, a kik zálogügyletekkel vagy azoknak közvetítésével iparszerűleg foglalkoznak, ha a zálogbavételre, a zálogba vett tárgyak nyilvántartására vagy kezelésére, nemkülönben a zálogügylet feltételeire nézve kiadott, avagy pedig a jogtalanul eltulajdonított dolognak és a tetteseknek felfedezésére vonatkozó hatósági rendeleteket vagy intézkedéseket megszegik: háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel, visszaesés esetében pedig, a mennyiben utolsó büntetésük kiállása óta két év még nem telt el: egy hónapig terjedhető elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Ez utóbbi esetben a magán-zálogüzlet folytathatása is birói ítélet által betiltandó. E tilalom legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama pedig öt év.

131. § Ékszerészek, aranyművesek, arany- és ezüst-óra készítői vagy árusok, továbbá zsidókereskedők, a kik olyan dolog megvételére vagy zálogba vételére szólítatnak fel, mely iránt hatóságilag tudósítottak, akár pedig magánfelek által értesítettek, hogy jogtalanul került birtokosának vagy birtokosjának kezébe, ha a hatóságot a legrövidebb idő alatt nem értesítik és a lehetőségig nem működnek oda, hogy azon dolog s az azt kínáló személy a hatóság hatalmába kerüljön: háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel, visszaesés esetében pedig, ha utolsó büntetésük kiállása óta két év még nem telt el: két hónapig terjedhető elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

132. § A ki a birtokában levő és jóhiszeműleg zálogba vett, megvett vagy más módon megszerzett olyan dolgot, mely büntetendő cselekmény folytán jutott előbbi birtokosának kezébe, azon időtől számított negyvennyolcz óra alatt, midőn e körülményt megtudta, a hatóságnak fel nem jelenti: kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

133. § Lakatosok vagy más iparosok, a kik lakatokat vagy záratokat készítenek vagy árulnak, ha valamely lakást, helyiséget, pénztárt, vagy zárral ellátott bármely tartályt másnak rendeletéből nyitnak fel, mint a kinek a felnyitására való jogosultságáról maguknak tudomást szereztek: kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Ugyanezen büntetéssel büntetendők, ha olyan kulcsot, melylyel valamely lakás, helyiség, pénztár vagy zárral ellátott más tartály felnyitható, másnak rendeletéből készítenek, vagy másnak adnak át, mint annak, a kiről tudják, hogy arra jogosultsággal bír.

134. § A 133. §-ban megjelölt személyek, ha valamely kulcsot viasz- vagy más lenyomat után másnak rendeletére készítenek el, mint a kiről tudják, hogy a laknak, helyiségnek vagy tartálynak a lenyomat után készített kulccsal való felnyitására jogosultsággal bír vagy a viasz vagy más lenyomat után készített kulcsot, a felnyitásra jogosultsággal nem bíró személynek adják át: nyolcz napig terjedhető elzárással és kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

135. § Két hónapig terjedhető elzárással és háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők a 134. §-ban megjelölt személyek: ha úgynevezett általános kulcsot, másnak, mint az ennek birtoklására és használatára jogosítottnak átadnak.

Ha pedig ilyen általános kulcs kellő vigyázat hiányában tőlük ellopatott vagy pedig elsikkasztott: a gondatlanság miatt, ötven forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

136. § A ki kereskedésében, raktárában, iparüzletében vagy árudájában, hatósági hitelesítéssel el nem látott súly-, hossz- vagy űrmértéket használ; úgyszintén ha a súly-, hossz-, vagy űrmértékre nézve kiadatott szabályokat megszegi: száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel - visszaesés esetében pedig - ha utolsó büntetésének kiállása óta két év még nem telt le: nyolcz napig terjedhető elzárással és kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A kihágást elköveti az is, a ki hitelesítéssel el nem látott súly-, hossz-, vagy űrmértéket kereskedésében, raktárában, iparüzletében vagy árudájában, habár használatlanul tart.

137. § A ki azon esetben, midőn az iparhatóság az 1872. VIII. tc. 34. §-a alapján a hus- és kenyérműek kicsinyben való eladásánál, azok sulyszerinti árának kifüggesztését rendelte el, azt nem teljesíti, husz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

138. § Száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, a ki az előbbi §-ban megjelölt esetben, a suly- és ár szerint meghatározott hus- vagy kenyérműt, magasabb áron vagy csekélyebb sulyban, vagy pedig rosszabb minőségben árusítja el.

Visszaesés esetében ha az utolsó büntetésnek kiállása óta két év még nem telt el, a pénzbüntetés háromszáz forintig felemlhető.

139. § Husz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, a ki az általa folytatott iparágra vagy annak valamelyik részére nézve, hatóságilag megállapított árszabályhoz kötve lévén, ezen szabályt megszegi.

140. § Sütők, mészárosok és kéményseprők, a kik elkezdett iparukat, az iparhatóságnál történt bejelentés nélkül, vagy az iparhatóság által az 1872. évi VIII. tc. 36. §-a szerint kitűzött idő eltelte előtt megszüntetik; vagy azt ebbeli kötelességük kijátszására szolgáló módon folytatják: háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

141. § A ki a tűzvész kiütésének vagy terjedésének meggátlása céljából kiadott szabályokat megszegi: háromszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A ki pedig a tűzvész kiütése esetén az oltásra, a rendre és biztonságra nézve kiadott szabályokat szegi meg: három napig terjedhető elzárással és ötven forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

142. § A ki tűzvész vagy vízáradás esetén nem engedelmeskedik a hatóság azon meghagyásának, hogy a fenyegető vagy már bekövetkezett közveszély elhárítására, illetőleg megszüntetésére, személyesen vagy háznépének, cselédeinek munkájával, szekereinek, viz-járműveinek avagy az oltalom szempontjából szükséges egyéb eszközeinek, nemkülönben hámos lovainak vagy vonó marháinak ideiglenesen a hatóság rendelkezése alá bocsátása által közreműködjék, a mennyiben abban alapos okok által nem akadályoztatott: száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A ki pedig ezen esetekben a segítségtől másokat visszatart vagy lebeszél: nyolcz napig terjedhető elzárással és kétszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

143. § A ki a gátrendőrségről szóló 1871:XL. tc. 14. §, nemkülönben a belvizek levezetéséről szóló 1874:XI. tc. 14. §-ában meghatározott cselekményt követ el, a mennyiben azon tette sulyosabb beszámítás alá nem esik: (B. T. K. 429-432. §) nyolcz napig terjedhető elzárással és ötven forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Visszaesés esetében, ha az utolsó büntetés kiállításától két év még nem múlt el, egy hónapig terjedhető elzárás és száz forintig terjedhető pénzbüntetés állapítandó meg.

XI. FEJEZET

Zárhatározatok

144. § A jelen törvény hatályba lépte és az átmeneti intézkedések iránt külön életbeléptetési törvény rendelkezik.

145. § A jelen törvény végrehajtásával az igazságügyi és belügyi ministerek bizatnak meg.

TARTALOMJEGYZÉK

1879. évi XL. törvénycikk	1
a magyar büntető törvénykönyv a kihágásokról	1
ELSŐ RÉSZ	1
Általános határozatok	1
MÁSODIK RÉSZ	4
A kihágások nemeiről és azok büntetéséről	4
I. FEJEZET	4
Az állam elleni kihágások	4
II. FEJEZET	5
A hatóságok és a közcsend elleni kihágások	5
III. FEJEZET	6
A vallás és annak szabad gyakorlata elleni kihágások	6
IV. FEJEZET	6
Pénz- és értékpapírok hamisítására vonatkozó kihágások	6
V. FEJEZET	7
A családi állás elleni kihágások	7
VI. FEJEZET	7
A közbiztonság elleni kihágások	7
VII. FEJEZET	9
A közrend és a közszemérem elleni kihágások	9
VIII. FEJEZET	10
Szerencsejáték által elkövetett kihágások	10
IX. FEJEZET	11
A közegészség és a testi épség elleni kihágások	11
X. FEJEZET	15
A tulajdon elleni kihágások	15
XI. FEJEZET	17
Zárhatározatok	17